

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/241

URBROJ: 65-20-08

Zagreb, 20. veljače 2020.

Hs**NP*022-03/19-01/241*65-20-08**Hs

P.Z. br. 815

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 20. veljače 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila izv. prof. dr. sc. Vesnu Bedeković, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te Ivicu Bošnjaka, Mariju Pletikosu i Margaretu Maderić, državne tajnike u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/187

Urbroj: 50301-25/14-20-7

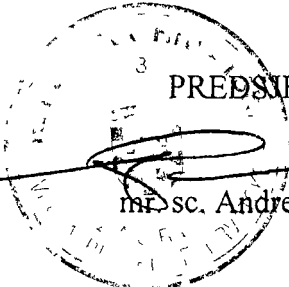
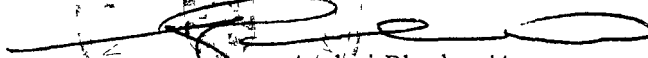
Zagreb, 20. veljače 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila izv. prof. dr. sc. Vesnu Bedeković, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te Ivicu Bošnjaka, Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić, državne tajnike u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Članak 1.

U Zakonu o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14. i 59/17), u članku 24. stavku 2. broj: „120“ zamjenjuje se brojem: „170“.

U stavku 5. broj: „120“ zamjenjuje se brojem: „170“.

U stavku 7. broj: „12“ zamjenjuje se brojem: „devet“, a broj „18“ zamjenjuje se brojem: „12“.

Članak 2.

U članku 29. stavku 2. riječi: „koji je u istom radnopravnom statusu s korisnikom“ zamjenjuju se riječima: „sukladno njegovom radnopravnom statusu“.

Članak 3.

U članku 47. u stavku 2. riječi: „o svojoj suglasnosti“ zamjenjuju se riječima: „o zaprimljenoj obavijesti“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 4.

(1) O zahtjevima za ostvarivanje prava za koja je novčana potpora uređena ovim Zakonom te koji su podneseni, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, rješavat će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) O zahtjevima za prijenos korištenja prava na roditeljsku poštedu od rada na drugog roditelja koji su podneseni, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, rješavat će se prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na naknadu plaće u visini utvrđenoj člankom 24. stavcima 2. i 5. Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17) od dana stupanja na snagu ovoga Zakona naknadu plaće ostvaruju u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(4) Zavod će korisnicima iz stavka 3. ovoga članka od dana stupanja na snagu ovoga Zakona po službenoj dužnosti obračunavati naknadu plaće u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. travnja 2020. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Osnovna namjena Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, broj 85/08., 110/08., 34/11. 54/13., 152/14. i 59/17.) je zaštita materinstva, njega novorođenog djeteta te usklađenje obiteljskog i poslovnog života.

Ustavnim se odredbama Republika Hrvatska opredijelila za osobitu zaštitu materinstva, djece i mladeži te za stvaranje socijalnih, kulturnih, odgojnih, materijalnih i drugih uvjeta kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život, a osobita pozornost poklanja se i zaštiti majki na radu. Odgovornost za skrb o djeci i njihovoj dobrobiti je ustavno pravo i dužnost roditelja, ali i obveza društva u osiguranju preduvjeta za kvalitetniji razvoj djece.

Podrška države kroz obiteljske potpore; počevši od roditeljnog i roditeljskog dopusta, mjesečnih naknada, jednokratnih novčanih pomoći, naknada za skrb o bolesnom djetetu pa do dostupnosti zdravstvene skrbi, prioritetan su cilj u osnaživanju obitelji u podizanju djece. Na kvalitetu obiteljskog života i životni standard nemalo utječu troškovi roditeljstva koji posebno do izražaja dolaze povezani sa participacijom na tržištu rada tijekom roditeljnog/roditeljskog dopusta uz veći rizik ostanka bez posla i teže vraćanje u svijet rada nakon duljeg razdoblja skrbi o djeci.

Svrha roditeljnih i roditeljskih potpora općenito, pa tako i roditeljskog dopusta je omogućavanje njege i brige o djetetu, podizanje djeteta, zaštita materinstva i usklađenje obiteljskog i poslovnog života. Sukladno tome, priznavanje prava korisnicima na vremenske i novčane potpore zasniva se na zadovoljenju njihovih potreba kao roditelja, kao i potreba djeteta za stalnom i adekvatnom negom i brigom. Osobito je važno omogućiti roditeljima primjereno vrijeme za brigu o djetetu i socijalnu sigurnost obitelji te osigurati vremensko razdoblje za dopust poslije rođenja djeteta, tijekom njegove najranije dobi. Za vrijeme korištenja roditeljskih potpora (roditeljskog dopusta, roditeljske poštede od rada te roditeljske brige o djetetu) roditeljima treba biti osigurana socijalna sigurnost kroz odgovarajuću visinu naknade plaće ili novčane naknade.

Kroz pripadajuće roditeljne i roditeljske naknade kojima bi se održao i jačao materijalni standard i kvaliteta života obitelji utječe se na lakše odlučivanje na roditeljstvo i proširenje obitelji.

U cilju stvaranja povoljnijeg okruženja i financijskih uvjeta za obitelji s novorođenom djecom te vodeći računa o višegodišnjim nepovoljnim demografskim pokazateljima, izmjenama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama koje su stupile na snagu 1. srpnja 2017. godine povećane su visine novčanih potpora za pojedine skupine prava korisnika. Zakonske promjene prvenstveno su se odnosile na povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene roditelje (drugih šest mjeseci) sa ranijeg limita od 2.660,80 kuna na 3.991,20 kuna. Povećana je i visina novčane naknade za nezaposlene roditelje te za zaposlene roditelje koji ne ispunjavaju zakonom propisani uvjet staža osiguranja (12 mjeseci neprekidno i 18 mjeseci s prekidima) i

to sa 1.663,00 kuna na iznos od 2.328,20 kuna. Povećanjem naknade obuhvaćeni su i roditelji koji mogu koristiti pravo na roditeljski dopust za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete, do treće godine života djeteta (povećanje sa 1.663,00 kuna na 2.328,20 kuna). Nadalje, povećana je i novčana potpora za zaposlene i samozaposlene roditelje koji koriste dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (povećanje sa 2.161,90 kuna na 2.328,20 kuna) te za rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta kao i druga prava povezanih skupina korisnika (povećanje sa 1.663,00 kuna na 2.328,20 kuna).

Zakonske odredbe vezane uz zaštitu i ostvarenje prava obitelji i njezinih članova provedbom analize i evaluacije učinaka potrebno je i nadalje usmjeravati prema iznalaženju boljih i povoljnijih rješenja u području osnaživanja obitelji i ravnomjernije raspodjele roditeljskih obveza.

U okviru pripreme za izradu Nacionalne razvojne strategije 2030. i Policy Notea koji je za područje demografije izradila Svjetska banka („Policy Note-Demography and Family Policies in Croatia and Experience in Selected EU Countries“, listopad 2018.) dana je preporuka kojom se ističe da je adekvatnija kompenzacija roditeljske naknade koja će biti najbliže prethodno ostvarenoj plaći, od izuzetne važnosti kako za veću stopu nataliteta tako i za veće uključivanje žena na tržište rada te aktivniju ulogu očeva u odgoju djece.

Vlada je odredila i mjere populacijske politike kao temelj gospodarskog, regionalnog, ruralnog i ukupnog razvitka te snažno zagovara njihovu provedbu. Izmjenama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama iz 2017. povećan je maksimalni iznos naknade plaće koja se isplaćuje zaposlenim roditeljima za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta (drugih šest mjeseci) sa ranijeg limita od 2.660,80 kuna na 3.991,20 kuna. Unatoč navedenom povećanju, roditeljska naknada je i nadalje neodgovarajuća za kategoriju zaposlenih i samozaposlenih roditelja s višim primanjima jer odstupa od njihove stvarne visine plaće, uslijed čega nakon korištenja roditeljskog dopusta (prvih šest mjeseci) dolazi do gubitka dijela dohotka odlaskom na roditeljski dopust. U narednom razdoblju važno je nastaviti provedbu mjera u cilju poticanja korištenja roditeljskog dopusta zaposlenih roditelja, kako ne bi došlo do znatnijeg pada životnog standarda za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta, posebice imajući u vidu da su nedovoljno visoke razine naknade jedan od uzroka slabijeg odaziva korištenja roditeljskog dopusta majki i očeva.

Na potrebu izrade novog zakona ukazuje Nacionalni program reformi za 2019., koji predviđa kao cilj povećanje iznosa limita novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta iz Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama. Programom Vlade definirana je potreba da se izravnim i neizravnim mjerama populacijske politike utječe na porast nataliteta, s dugoročnim ciljem uravnoteženja dobne strukture i održanja prostorne ravnoteže stanovništva u smjeru povećanja udjela mlađeg stanovništva. Jedan od značajnih ciljeva je upravo poticanje porasta nataliteta uz osiguranje minimalnog i podizanje postojećeg životnog standarda, kroz aktivnosti populacijske politike, koje obuhvaćaju izmjene i povećanje naknade za drugih šest mjeseci roditeljskog dopusta uređenih Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Slijedom navedenog, ocjenjujemo potrebnim uvesti daljnje promjene u sustavu roditeljskih i roditeljskih dopusta kojima bi se dodatno potaknulo korištenje dopusta roditelja, uvažavajući obiteljsku situaciju, osiguranje stabilnosti majki na tržištu rada kao i potrebu jačeg uključivanja očeva na sudjelovanje u ranom odgoju djece. Korištenjem prava prema potrebama, roditeljima bi se olakšalo usklađivanje profesionalnog i privatnog života.

Odredbama važećeg Zakona (članak 24. stavak 2.) propisano je pravo na naknadu plaće zaposlenog ili samozaposlenog roditelja za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za prvih 6 mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, odnosno 8 mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, koja se isplaćuje u punom iznosu osnovice za naknadu plaće (100% osnovice za naknadu plaće), ali ne može, za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice mjesečno (što trenutačno iznosi 3.991,20 kuna). Daljnje povećanje materijalnih prava korisnika novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta ocjenjujemo kao jednu od prioritetnih aktivnosti koja će dodatno potaknuti korištenje roditeljskog dopusta od strane oba roditelja, kao i povećanje broja zaposlenih i samozaposlenih očeva koji koriste pravo na roditeljski dopust te posljedično jačanje uloge očeva u odgoju i brizi o novorođenom djetetu.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim normativnim rješenjem definirat će se zakonske pretpostavke za povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje. Sukladno navedenom, predlaže se povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje, sa 120% proračunske osnovice mjesečno (dosadašnjeg limita od 3.991,20 kuna) na 170% proračunske osnovice (5.654,20 kuna) za prvih 6 mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih 8 mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja. U skladu s povećanjem iznosa navedenog prava potrebno je na istovjetan način obuhvatiti i korištenje prava na roditeljski dopust za slučaj smrti djeteta zaposlene ili samozaposlene majke iz članka 17. važećeg Zakona te se predlaže povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se prema važećem Zakonu (članak 24. stavak 5.) isplaćuje u punom iznosu osnovice za naknadu plaće (100% osnovice za naknadu plaće), ali ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice (3.991,20 kuna).

Ocjenjuje se da će predložena normativna rješenja proizvesti značajan pozitivan socijalni učinak, kojim se očekuje poboljšanje statusa budućih korisnika roditeljskih i roditeljskih potpora koji će to pravo moći ostvariti (djeca, obitelji, korisnici prava iz Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama).

Ujedno se predlaže izmijeniti razdoblje trajanja prethodnog osiguranja zaposlenog ili samozaposlenog roditelja kao uvjeta za ostvarivanje prava iz članka 24. stavka 7. Zakona po uzoru na odredbe Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 80/13, i 137/13) na način da se trajanje prethodnog osiguranja smanji kako bi bilo povoljnije za korisnike prava (umjesto 12 mjeseci neprekidno predlaže se 9 mjeseci odnosno umjesto 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine predlaže se 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine).

Prema važećem Zakonu (članak 29. stavak 2.) korisnica roditeljske poštete od rada može prekinuti korištenje tog prava radi zaposlenja ili samozaposlenja te prenijeti to pravo drugom roditelju, koji je u istom radnopravnom statusu s korisnicom, radi korištenja preostalog dijela neiskorištenog prava na roditeljsku poštetu od rada, uz korisnikovu suglasnost. Međutim, uvjet prijenosa prava na oca djeteta je ograničavajući u slučajevima kada se majka korisnica roditeljske poštete zapošljava, a otac djeteta je zaposlen, odnosno ima različit radnopravni status od nje, što za posljedicu ima odbijanje zahtjeva za prijenosom prava. S tim u svezi, zadovoljavanje navedenog uvjeta (da oba roditelja budu istog

radnopravnog statusa prije prijenosa prava) ne traži se u slučaju prijenosa roditeljne i roditeljske brige o djetetu korisnika izvan sustava rada, pa čak niti tijekom prijenosa roditeljne poštete od rada već samo kod roditeljske poštete od rada, što se ovim Zakonom predlaže uskladiti.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom odredbom mijenja se članak 24. stavak 2. koji propisuje da naknada plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za zaposlene i samozaposlene roditelje ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120 % proračunske osnovice, te se maksimalni iznos naknade plaće povećava i iznosi 170 % proračunske osnovice mjesečno.

Mijenja se stavak 5. koji propisuje da naknada plaće za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za slučaj smrti djeteta zaposlenog ili samozaposlenog roditelja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120 % proračunske osnovice, te se maksimalni iznos naknade plaće povećava te iznosi 170 % proračunske osnovice mjesečno.

Mijenja se uvjet staža osiguranja za ostvarivanje prava zaposlenog ili samozaposlenog roditelja na način da se trajanje prethodnog osiguranja smanji (umjesto 12 mjeseci neprekidno predlaže se 9 mjeseci odnosno umjesto 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine predlaže se 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine).

Uz članak 2.

Ovom odredbom omogućava se da korisnik prava na roditeljsku poštetu od rada može prekinuti korištenje tog prava radi zaposlenja ili samozaposlenja te prenijeti to pravo drugom roditelju, sukladno njegovom radnopravnom statusu, da koristi preostali dio neiskorištenog prava na roditeljsku poštetu od rada, uz korisnikovu suglasnost.

Uz članak 3.

Ovom odredbom propisuje se da je na pisanu obavijest poslodavac dužan izdati pisanu izjavu o zaprimljenoj obavijesti o iskazanoj namjeri zaposlenog roditelja, s mogućnošću neprihvatanja te namjere za razdoblje od najviše 30 dana pod uvjetima utvrđenim propisima o radu.

Uz članak 4.

Ovom odredbom uređuje se način ostvarivanja prava korisnika koji su podnijeli zahtjev za ostvarivanje prava po važećem zakonu, kao i uvjeti korištenja prava zatečenih korisnika koji su danom stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni u korištenju prava po ranije važećem Zakonu na način da se postupa u korist stranke.

Uz članak 5.

Ovom odredbom uređuje se stupanje Zakona na snagu.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao nadležnog tijela koje rješava o pravima iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora o broju korisnika prava, procijenjeno je da će u odnosu na postojeća prava, primjena ovog Zakona iziskivati dodatna financijska sredstva za primjenu Zakona od 1. travnja 2020. godine u iznosu od 160.650.000,00 kuna u 2020. godini te 214.190.000,00 kuna u 2021. godini i u 2022. godini, koja su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu, na razdjelu 102 - Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Financijska sredstva za provedbu predloženih izmjena osigurana su na glavi 05 – Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku na aktivnosti A653028 - Dodatni porodiljni dopust na skupini računa 37 – Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u ukupnom iznosu od 1.720.650.000,00 kuna u 2020. godini; 1.774.190.000,00 kuna u 2021. godini i u 2022. godini.

Izmjenama ovoga Zakona mijenja se uvjet duljine trajanja prethodnog staža osiguranja vezano uz ostvarivanje prava na novčanu naknadu zaposlenom ili samozaposlenom roditelju u okviru korištenja roditeljskog dopusta, za koja se sredstva osiguravaju u Financijskom planu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Potrebna financijska sredstva za naknadu plaće zaposlenih i samozaposlenih korisnika roditeljskog dopusta osigurana su u Financijskom planu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2020. godinu (za primjenu Zakona od 1. travnja 2020. godine) u iznosu od 45.000.000,00 kuna, u projekciji za 2021. godinu u iznosu od 65.000.000,00 kuna i 2022. godini u iznosu od 67.000.000,00 kuna u okviru aktivnosti A600011 Naknade za redovni roditeljski dopust.

V. RAZLIKE KOJE SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona i rješenja koja se predlažu ne postoje razlike.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Na raspravi u Hrvatskome saboru, izražena su mišljenja i primjedbe vezana uz pitanja koja nisu obuhvaćena ovim izmjenama Zakona, a odnose se na potrebu da se preispita mogućnost kvalitetnijeg normativnog rješenja koje bi pridonijelo većem pozitivnom učinku na ukupna pronatalitetna kretanja kao i učinku u odnosu na pojedine kategorije korisnika roditeljskih i roditeljskih potpora.

Sagledavajući širinu primjedbi iznesenih u raspravi u Hrvatskome saboru, a također smatrajući potrebnim da se poduzme žurna primjena mjera u cilju stvaranja povoljnijih financijskih uvjeta za obitelji izrađen je Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

U ovom Konačnom prijedlogu zakona, nisu prihvaćene primjedbe koje se prvenstveno odnose na pitanja koja nisu bila obuhvaćena Prijedlogom zakona te koje se u osnovi odnose na sljedeće primjedbe odnosno prijedloge zastupnika:

1. Nije prihvaćena primjedba zastupnice Socijaldemokratske partije Hrvatske, Sabine Glasovac te zastupnice Marije Puh - Kluba zastupnika Stranke rada i solidarnosti i nezavisnih zastupnika da ovim Zakonom nije predviđeno delimitiranje roditeljskih naknada u cijelosti. Naime, daljnje mjere vezane uz izmjene u naknadi plaće za vrijeme roditeljskog dopusta će se predvidjeti u budućem strateškom dokumentu demografske revitalizacije kao jedan od neophodnih ciljeva u području roditeljskih i roditeljskih potpora.
2. Nije prihvaćena primjedba zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske, Saše Đujića, da u projekcijama državnog proračuna za naredno razdoblje nije planirano povećanje financijskih sredstava za potpuno delimitiranje roditeljskih naknada. Ovaj Prijedlog zakona usmjeren je povećanju maksimalnog iznosa naknade plaće za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje te će se u istom cilju planirati daljnje mjere u okviru budućeg strateškog dokumenta demografske revitalizacije.
3. Vezano uz primjedbu zastupnika Vlahe Orepića - Kluba zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika, SNAGA-e, nezavisnih zastupnika i Nove politike, da nema sustavnog planiranja unaprjeđenja zakonodavstva u području roditeljskih i roditeljskih potpora kao i da je izostalo planiranje ovog Zakona u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade RH, ističemo da je donošenje ovog zakona bilo predviđeno kao jedna od mjera Nacionalnog plana reformi za 2019. godinu kao dokumenta kojim se planirani glavni ciljevi, reformski prioriteti i mjere ekonomske politike te planiraju potrebna financijska sredstva. Vezano uz primjedbu da nema odgovarajuće procjene učinaka propisa, ističemo da je u okviru izrade Prijedloga zakona izrađen iskaz o procjeni učinaka te da pri Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku djeluje Povjerenstvo za praćenje provedbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama. Vezano za primjedbu da na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje nisu ažurirane izmjene Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama ističemo da je objavljen interni pročišćeni tekst zakona te su sve zakonske promjene jasno vidljive na mrežnim poveznicama.
4. Vezano uz primjedbu dijela zastupnika (Vlahe Orepića - Kluba zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika, SNAGA-e, nezavisnih zastupnika i Nove politike; Branka Hrga - Kluba zastupnika Hrvatske demokršćanske stranke, Hrvatske socijalno-liberalne stranke i Hrvatskog demokratskog saveza Slavonije i Baranje; Marka Vešligaja, Socijaldemokratske partije Hrvatske; Marije Puh - Kluba zastupnika Stranke rada i solidarnosti i nezavisnih zastupnika) da se Prijedlogom zakona nije pristupilo implementaciji Direktive o usklađivanju privatnog i poslovnog života odnosno uvođenju instituta očevoog dopusta, ističemo da će se u narednom razdoblju pristupiti usklađivanju predmetnog zakona s Direktivom, vodeći računa o vremenskim rokovima predviđenim Direktivom.
5. Nije prihvaćena primjedba zastupnice Samostalne demokratske srpske stranke, Dragane Jeckov, da Prijedlogom zakona nije predviđena mogućnost prijenosa prava na

roditeljski dopust na treće osobe u određenim situacijama, budući da je prema važećem Zakonu o roditeljskim potporama predviđena mogućnost korištenja potpora na treće osobe u skladu s propisanim uvjetima (skrbnik, udomitelj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj).

6. Nije prihvaćena primjedba Stjepana Čuraja - Kluba zastupnika Hrvatske narodne stranke – liberalnih demokrata da je potrebno predvidjeti zakonsku mogućnost za rad s polovicom radnog vremena, budući da se prema važećem Zakonu o roditeljskim potporama roditeljski dopust, nakon proteka njegovog obveznog dijela, kao i roditeljski dopust može koristiti kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena.
7. Nije prihvaćena općenita primjedba iznesena od strane dijela zastupnika (Dragane Jeckov – Kluba zastupnika Samostalne demokratske srpske stranke; Marka Vešligaja - Socijaldemokratske partije Hrvatske; Ane Marije Petin - Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke i Demokrata; Sabine Glasovac - Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske; Marije Puh - Klub zastupnika Stranke rada i solidarnosti i nezavisnih zastupnika) da Prijedlogom zakona nisu uzeti u obzir prijedlozi Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i drugih predlagatelja iznesenih u okviru provedenog javnog savjetovanja na Nacrt prijedloga Zakona, a koji se odnose na pojedine kategorije korisnika roditeljskih potpora (status poljoprivrednika, skrb o djeci s teškoćama u razvoju, naknada plaće za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta do treće godine života djeteta i drugo). Predmet ovog Prijedloga zakona primarno je usmjeren povećanju maksimalnog iznosa naknade plaće zaposlenih i samozaposlenih roditelja tijekom korištenja roditeljskog dopusta, a uvažavajući potrebu donošenja novog sveobuhvatnog Zakona u području roditeljskih potpora, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku će u narednom razdoblju pristupiti pripremnim aktivnostima.
8. Nije prihvaćena primjedba zastupnika Ivana Pernara, Stranka Ivana Pernara, kojom se predlaže povisiti visinu naknade za korištenje roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje koji ne ispunjavaju uvjete prethodnog staža osiguranja, budući da cilj ovog Zakona nije usmjeren na povećanje visine novčanih naknada za navedenu skupinu korisnika, imajući u vidu da su visine naknada za sve skupine korisnika povećane posljednjim izmjenama Zakona o roditeljskim potporama. Iz navedenog razloga nije prihvaćena niti primjedba zastupnika Tomislava Žagara, Hrvatska stranka umirovljenika, da Prijedlogom Zakona nije obuhvaćeno povećanje visine naknade za kategoriju nezaposlenih roditelja.
9. Nije prihvaćena primjedba zastupnice Ane Marije Petin - Kluba zastupnika Hrvatske seljačke stranke i Demokrata te zastupnika Marka Vešligaja, Socijaldemokratska partija Hrvatske vezano uz pitanje prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme i posljedično korištenje prava na roditeljski dopust, budući da ugovor o radu prestaje istekom vremena na koje je sklopljen, a ukoliko nije došlo do zaključenja novog ugovora o radu, prema važećem Zakonu o roditeljskim potporama pravo se može ostvariti na osnovi priznatog statusa nezaposlene osobe. Uz navedeno, ovim Zakonom predlaže se povoljnije rješenje za one korisnike koji imaju prekide staža osiguranja kao uvjeta za ostvarivanje prava zaposlenih i samozaposlenih korisnika (umjesto sadašnjih 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine predlaže se 12 mjeseci).
10. Nije prihvaćena primjedba zastupnika Stjepana Čurića, Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati kojom se predlaže visinu naknade plaće vezati uz rast prosječne plaće u Republici Hrvatskoj, budući da se sukladno važećem Zakonu ista ostvaruje u

odnosu na proračunsku osnovicu koja predstavlja stručni termin koji se koristi za obračun drugih naknada i primanja propisanih posebnim propisima.

11. Nije prihvaćena primjedba zastupnika Mire Bulja, Most nezavisnih lista kojim se predlaže uvrstiti one prijedloge koje je u svojstvu predlagatelja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama u proceduru uputio Most nezavisnih lista, a u okviru očitovanja Vlade Republike Hrvatske dano je obrazloženje o razlozima neprihvatanja istih. Vezano uz primjedbu da se radi o parcijalnoj mjeri, a uvažavajući činjenice da pronatalitetna politika ne može biti usmjerena samo na mjeru iz sustava roditeljskih potpora, već i na druge dugoročne mjere, smatramo da je uvođenje iste potrebno kao odgovor na konkretnu nastalu nepovoljnu demografsku situaciju te se predlaže uvesti samo kao jednu u nizu mjera u postizanju ovog cilja. Također, uvažavajući demografska kretanja i izazove s kojima je suočena Republika Hrvatska, u okviru strateškog dokumenta za demografsku revitalizaciju Republike Hrvatske predviđjet će se odgovarajući prijedlozi za rješavanje demografskih izazova.
12. Nije prihvaćena primjedba zastupnice Nade Turine Đurić – Kluba zastupnika GLAS-a da majke i očevi nisu ravnopravni u korištenju roditeljskog dopusta jer je važećim zakonom isto predviđeno kao opcija, a ne obveza, iz razloga što se roditeljima treba omogućiti odgovarajuća prilagodba korištenja dopusta sukladno svojim osobnim potrebama i željama.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 24.

(1) Za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona naknada plaće za prvih 6 mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih 8 mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, iznosi 100% osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice mjesečno.

(3) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona naknada iznosi 70% proračunske osnovice mjesečno.

(4) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme.

(5) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice mjesečno.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(7) Zaposleni ili samozaposleni roditelj koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje), za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu koja iznosi 70% proračunske osnovice.

(8) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće, odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom, ne može iznositi manje od 70% proračunske osnovice, neovisno radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.

(9) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 7. stavka 2. podstavka 3., 4. i 5. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice.

(10) Pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice mjesečno ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 14. stavka 2. podstavka 2. Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja tog prava.

Članak 29.

(1) Po isteku prava na roditeljsku poštedu od rada korisnik iz članka 28. ovoga Zakona ima pravo na roditeljsku poštedu od rada u trajanju do navršene 1. godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete, odnosno u trajanju do navršene 3. godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(2) Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka, može prekinuti korištenje tog prava radi zaposlenja ili samozaposlenja te prenijeti to pravo drugom roditelju, koji je u istom radnopravnom statusu s korisnikom, da koristi preostali dio neiskorištenog prava na roditeljsku poštedu od rada, uz korisnikovu suglasnost.

(3) Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku poštedu od rada te nastaviti njegovo korištenje, ako je proveo na radu najmanje 9 mjeseci neprekidno prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio pripadajućeg prava, kao zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(4) Korisnik iz stavka 3. ovoga članka koji na radu nije proveo najmanje 9 mjeseci prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske pošte od rada iz razloga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 6. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti korištenje preostalog dijela prava na roditeljsku poštedu od rada, kao nezaposleni roditelj, odnosno roditelj izvan sustava rada ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za ostvarivanje prava za nezaposlenog roditelja, odnosno roditelja izvan sustava rada.

(5) Korisnik iz stavka 3. i 4. ovoga članka ima pravo koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske pošte od rada pod uvjetom da pravo na roditeljsku poštedu od rada nije prenio na drugog roditelja u smislu stavka 2. ovoga članka.

1.1. Najava i ostvarivanje prava zaposlenog roditelja

Članak 47.

(1) Zaposleni roditelj, koji u tijeku korištenja prava iz ovoga Zakona namjerava mijenjati način korištenja tog prava, obvezan je najmanje 30 dana prije nastanka te promjene ili prije ponovnog uspostavljanja neiskorištenoga pripadajućeg prava, pisano obavijestiti svog poslodavca o toj namjeri.

(2) Na pisanu obavijest iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je dužan izdati pisanu izjavu o svojoj suglasnosti o iskazanoj namjeri zaposlenog roditelja, s mogućnošću neprihvatanja te namjere za razdoblje od najviše 30 dana pod uvjetima utvrđenim propisima o radu.